

༄ | བརྒྱུད་མི་བཞི་སྟོང་དམ་ཚེས་སྤང་བ་ཆེ།

ལུང་རྟོགས་རྒྱ་མཚོའི་དབུས་ན་ལྷན་ཆགས་ཤིང་།

སྤུང་ཚོགས་རིན་ཆེན་ལས་སྐབ་བང་རིམ་མཐོ།

སྤྲོད་ཉི་ཟླའི་ན་ཆས་སྤྲོད་འདུད།

ཇི་ལྟ་ཇི་སྟེད་ནང་གི་ཡེ་ཤེས་ཏེ།

རིག་གོལ་སྤྲོད་བ་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་ཚོགས།

བྲ་མེད་ཡོན་ཏན་ཀུན་ལྷན་དཔལ་གྱི་གཞི།

འཕགས་མཚོག་དགེ་འདུན་རྣམས་ཀྱིས་དགེ་ལེགས་སྦྱོལ།

ཞེས་དཔལ་མཚོག་གི་རྒྱུད་དང་། རོ་རྗེ་གུར་དང་། སངས་རྒྱས་མཉམ་སྦྱོར་སོགས་ནས་གསུང་པའི་དཀོན་མཚོག་གསུམ་གྱི་

ཤིས་པ་མཚེད་ཀྱི་བཞི་དྲུག་པའི་ཚོགས་སུ་བཅད་པ་སྟོན་ཏུ་བཏང་ནས། དེ་ཡང་།

The great collection of the **holy doctrine** in 84,000 [texts] [is]

The majestic Mount Meru, in the midst of an ocean of transmission and realization,

With high terraces made of the most precious jewels,

To the collection of (*piṭaka*) scriptures ornamented with sun and moon, I bow.

Whatever [the texts] are, and however many there may be, the wisdom within them

Expounds awareness and liberation; consequently the multitude of non-returners

Endowed with all peerless qualities, will form the basis of the glorious ones,

The Noble Sangha, who bestow wondrous virtue.

These are presented as preliminary verses on the splendid goodness of the Three Jewels, quoted from the *dPal mchog gi rgyud*,¹ the *rDo rje gur*,² and the *Sangs rgyas mnyam sbyor*, and so forth.

¹ Rangjung Yeshe's encyclopedia entry for *dpal mchog dang po'i rgyud* gives: Skt. Śrī Paramādyā Tantra, Glorious Supreme Primal Tantra, one the Four Major Sections of Yoga Tantra. *Dpal mchog rgyud* is referred to in the *Blue Annals* (English edition, p.352). It could possibly refer to the *Dpal ['khor lo bde] mchog* Tantra, that is, Cakrasamvara. See http://rywiki.tsadra.org/index.php/Main_Page

² Vajrapanjara Tantra

དང་པོ་ནི།

Firstly

བཅོམ་ལྷན་ལས་༼འདས༽གཉན་ཡོད་ན་རྒྱལ་བུ་རྒྱལ་བུ་ཕྱེད་ཀྱི་ཚལ། མགོན་མེད་ཟམ་སྤྱིན་གྱི་ཀུན་དགའ་ར་བ་ན་བཞགས་
 པའི་དུས་སྟུ། འཇིག་རྟེན་ན་སྐྱེན་པ་གཏི་སྟུག་ཅན། མི་དགེ་བ་བརྩའི་ལས་རྣམས་ [4] བག་མེད་དུ་སྦྱོད་པ། སྟོག་གཙོད་པ།
 མ་བྱིན་པ་ལེན་པ། འདོད་པ་ལ་ལོག་པར་དབྱེན་པ། རླུན་དུ་སྦྱོར་བ། བྱ་མ་དང་། ཞེ་གཙོད་པའི་ཚིག་སྦྱོར་བ། འདོད་ཆགས་
 དང་། ཞེ་སྤང་ཆེ་བ། དན་པར་ལྟ་བ་ལེན་པ། མང་དུ་སྦྱོམ་༼གོམས༽ཀྱི་བར་བྱས་པས། རྒྱུ་དུ་ནི་དུད་འགོར་སྦྱེས། འབྲིང་དུ་
 བྱས་པ་ནི་ཡི་དུགས་སུ་སྦྱེས། ཤས་ཆེར་བྱས་པ་ནི་སེམས་ཅན་དམུལ་བའི་འཇིག་རྟེན་དུ་སྦྱེས་ཏེ། སྟུག་བསྐྱེད་རྣམ་པ་སྣ་
 ཚོགས་ཉོད་༼མྱོང་༽སྟེ་སེམས་ཅན་དམུལ་བའི་བསྐྱེད་མས་འཁྲིད་ནས། ལ་ལ་ནི་མཚོན་གྱི་དམུལ་ཞིང་གཏུབ། ལ་ལ་ནི་མེའི་
 ཕན་ཚུན་གསུམ་ཁམ་ཚད་བཅད། ལ་ལ་ནི་གཏུན་གྱི་ནང་དུ་བརྟུང་། ལ་ལ་ནི་རང་འཐག་ལ་འཐག ལ་ལ་ནི་རལ་གྱི་ལ་
 འཇོག །ལ་ལ་ནི་མེའི་ཤིང་རྟ་དང་། ཟངས་ཁོལ་མ་དང་ཆབ་ཚོན་མོ་དང་། འདམ་སྦྱུག་གི་ནང་དུ་བཀོལ་བ་སོགས་ཏེ། སྟུག་
 བསྐྱེད་ཤིན་ཏུ་མི་བཟོད་པ་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་ཉོད་བར་འགྱུར་ཞིང་།

In the auspicious time during which **the Buddha** was staying in gNyan yod (Śrāvastī) in the forest of Prince Jeta in the mGon med zas sbyin gyi kun dga' ra ba,³ [he taught that] in this world, because ignorant and stupid people have become used to indulging heedlessly in the ten non-virtuous actions, such as killing, stealing, sexual misconduct, telling lies, slander, speaking hurtful words, avarice, anger, adhering to wrong views, then at the very least they have been reborn as animals. For more serious actions, they have been reborn as hungry ghosts (*preta*) and for very severe actions, they have been reborn in an infernal world. Experiencing different types of suffering, the sentient beings were conducted by the guardians of hell. Some were pierced in the hell of weapons; some were bitten by fiery beings (*me'i phan tshun gras kham tshad bcad*);⁴ some were crushed with stone clubs; some were ground in a rotating mill; some encountered swords, some a chariot of fire; or they were boiled in a cauldron of boiling water or in a mud of vomit, and so on. They will experience a multitude of extreme and unbearable sufferings.

³ Anāthapiṇḍada's grove, where the Buddha resided.

⁴ This translation is very uncertain.

ཚེ་འདིར་ཡང་། རིན་ཚེན་འཕྲེང་བ་ལས་སྲོག་བཅད་པས་ནི་ཚེ་སྲུང་འགྱུར།

རྣམ་པར་འཚེ་བས་གཞོན་པ་མང་།

མ་བྱིན་ལེན་གྱི་ལོངས་སྤྱོད་འཕོང་།

བྱི་བོ་བྱས་པས་དགྲ་དང་བཅས།

རླུན་དུ་སྐྱབས་བཀུར་། སྐྱར་ཀྱེ་བ་མང་།

ཕྱ་མ་ཡིས་ནི་ཤེས་ཀྱི་བཤེས་ཀྱི་དང་བྲལ།

ཚིག་རྩལ་ཡིས་ནི་མི་སྣ་ཐོས།

ངག་འབྲལ་ཡིས་ནི་ངག་མི་བཅུན།

བརྒྱབ་སེམས་ཡིད་ལ་རེ་བ་འཛོམས།

གཞོན་སེམས་འཇིག [5] པ་བྱིན་པར་བྱེད།

ལོག་པར་བལྟ་བ་ལྟ་ངན་ཉིད།

ཅེས། མི་དགོ་བ་བཅུ་ཉི་རྣམ་སྤྱིན་བཟོད་སྐྱུག་ཀྱི་སྐྱུགས་ཀྱི་མེད་པ་གཟིགས་ནས། དེ་དག་གི་གཉེན་པོར་དགོ་བ་བཅུ་ཉི་མདོ་

གསུང་ཏེ། མི་དགོ་བ་བཅུ་སྤྲང་གི་ཁྲིམས་བཅས་སོ།

Furthermore, in this life, to quote from the *Rin chen 'phreng ba*,⁵

‘Killing will lead to a short life;

Causing harm leads to further harm;

Stealing results in complete loss of wealth;

Sexual misconduct creates enemies;

Telling lies leads to much denigration;

Slander leaves one without friends;

Those who use harsh words hear unpleasant things;

⁵ This is a quote—not entirely correct—from Nagarjuna's *Ratnavālī*, the *Precious Garland*. It is found in the *bsTan 'gyur*, vol. 172, in the sDe dge edition, f. 107v, verse 14–16.

Those who gossip have ineffective speech;
With covetousness, one destroys hope;
A harmful attitude generates fear;
To see things wrongly [leads to] negative views.’

[The Buddha], having seen⁶ the unbearable consequences of the ten non-virtues, taught the *śutrās* on the ten virtues, as a countermeasure.

དཔལ་མགོན་འཕགས་པ་སྐུ་རྒྱུ་བ་ཀྲིས་ཀྱང་། རྒྱལ་པོ་ལ་གམས་ཀྱི་གདམས་ཀྱི་པ་རིན་ཆེན་འཕྲེང་བ། རྒྱོན་པོ་ལ་གདམས་པ་ཤེས་
རབ་རྒྱལ་བཀྱི་བཀྱི་པ་ཀྱི་མི་དམངས་ལ་གདམས་པ་སྐྱེ་བོ་གསོ་བའི་ཐིགས་པ་སྟེ། མི་དགོ་བརྩུ་སྲང་བའི་བསྟན་བཙུག་གསུམ་
མཛད།

The great protector, the noble protector, **Nāgārjuna**, wrote three *śāstras* on rejecting the ten non-virtues: his advice to the king, called the Precious Garland (*Rin chen 'phreng ba*) (Ratnāvalī); the advice to ministers, called the Hundred Wise Sayings (*Shes rab brgya pa*) (Prajñāśataka); and the advice for ordinary people, called the Drop of Nourishment for the People (*Skye bo gso ba'i thigs pa*) (Jantuposanabindu).

དེ་དག་གི་རྗེས་སུ་འགྲེང་ནས་སྔོན་གྱི་ཚོས་རྒྱལ་ནམས་ཀྱི་ཁྲིམས་བཙུག་པའི་ལོ་རྒྱུས་འདི་ལྟར་སྟེ།

Next, the history of the way in which previous dharma kings made their laws.

སྔོན་བཙུག་པའི་ཁྲིམས་ཀྱི།

The law on killing

ཤལ་པ་དཀར་རུ་ཅེ་དང་། དམར་རུ་ཅེ་གཉིས་ཡོད་པས། ཁོང་གཉིས་ཀྱི་ལྷག་རེ་དང་། ཕག་པ་རེ་གསོད་པར་བྱས་པས། ཕག་
པས་སྐད་ངན་བརྟོན་པས། དམར་རུ་ཅེས་ལྷག་གི་མིག་ལ་ས་བཏབ་ནས་བསད། ཕག་པའི་ལྷེ་བཙུག་པས། དཀར་རུ་ཅེས་མ་
ཚོད་སྟེ་བཏང་པས། ཉགས་ཀྱི་ཁོད་དུ་བྲོས་ནས་ཕྱིན་པས། ཟ་རྒྱུ་རུ་ཀྱེད་པས་ལྷོགས་ནས་སྔོ་ཅིག་བྲོས་པས། དེའི་རུས་

⁶ The honorific, *gzigs*, implies the Buddha.

པས་ནགས་ནས་རིང་ལ་ཅིག་ཏུ་འཕུར་སོང་། དེ་ཚོན་པས་མཐོང་ནས་རྒྱལ་པོ་ལ་སྐྱས་པས། རྒྱལ་པོ་ན་རེ་འབྲིད་ཤོག་གསུངས།
 རྒྱལ་པོའི་སྤྱན་སྒར་ཁྲིད་ཕྱིན་ནོ། རྒྱལ་པོ་ན་རེ་ཁྲོད་ལ་ཡོན་ཏན་ཅི་ཡོད་གསུངས། ཡོན་ཏན་ཅིག་ཀྱང་མ་མཆིས་ཏེ། ལྷོགས་
 ནས་སྲོ་ཅིག་ཐོས་ནས་བྱུང་བ་ཡིན་བྱས་པས། དེར་རྒྱལ་པོ་ངོ་མཚར་སྐྱེས་ནས། ཀ་རུ་ཅེ་ལ་བྱ་དགའ་ཆེན་པོ་བྱིན་ནོ།

There were two butchers, dKar ru rtse and the dMar ru rtse. Each had a sheep and a pig to be slaughtered. The pig let out an anguished cry. dMar ru rtse killed his sheep after throwing dust into its eyes and cut the tongue of his pig. dKar ru rtse did not dare [to do the same] and let [his animals] go. He ran away into the middle of a wood. With nothing to eat, and growing hungry, he ate a plant. As a result of its power, he flew far away from the forest.

A hunter saw him and told the king. The king said, ‘Bring him to me’. When he had been led into the presence of the king, the king asked him, ‘What special qualities do you have?’ ‘I have no special qualities, I ate a plant when I was hungry and it just happened’. Then the king was struck with wonder and gave a great reward to dKar ru rtse.

དེའི་ཚེ་རྩ་ཚངས་པས་སྐྱས་པ།

སྲོག་བཅོད་སྤྲིག་པ་བྱས་པས་ནི།

ནམ་སྤིན་སྲོན་ཀྱང་མཛོན་ཀྱི། ཏུ་གནང་བ་ཀྱང་སྒྲུང་བ་ཀྱི། མི།

དམར་རུ་ཅེ་ནི་དཔྱལ་བར་ལྷུང་།

དཀར་རུ་ཅེ་ནི་མཐོ་རིས་ཐོབ།

དག་སྤིག་ལས་འབྲས་དེ་འདྲ་བ།

དངོས་སུ་སྒྲུང་དེ་ཡ་ [6] མཚན་ཆེ།

ཞེས་སྲོག་གཅོད་སྲོང་བའི་ཁྲིམས་བཅས་སོ།

In that regard, **Brahma** said,
 ‘In the case of sinful killing,
 The karmic consequences are evident.
 dMar ru rtse will fall into hell

And dKar ru rtse will reach a higher realm.

These are the consequences of virtue and sin.

This is the remarkable reality.'

In this way, the law on rejecting the taking of life was established.

ལ མ་བྱིན་ལེན་བྱས་པའི་ཁྲིམས་ནི།

The law on stealing

རྒྱལ་མ་དགའ་བོ་ཞེས་བྱ་བ། རྒྱལ་མ་མངས་པོ་དང་བཅས་ཁྲིམ་བདག་ཅིག་གི་མཛོད་རུ་རྒྱ་རུ་བྱིན་པས། ཟླ་བོ་ནམས་གྲིས་ནོར་
མང་པོ་འབྱེད་སོང་བས། དགའ་བོ་བསམ་པ་སྐྱེས་ཏེ། ཁྲིམ་བདག་གི་ཉ་གིས་ཉེད་ཀོན་མཚན་ལ་དངོས་པོའི་ནོར་ལ། ང་ཇི་
ལྟར་འཛིན་ཆགས་གྱི་རྒྱ་བ་ར་སྟམ་ནས། གད་མོ་ཆེན་པོ་ཤོར་བ་དང་ཁྲིམ་བདག་གིས་ཚོར་བས་ཁོ་ལ་ཅི་ཡང་མ་བྱས། གཞན་
དེད་པས། རྒྱལ་མ་དགའ་བོ་ལ་གཞན་ཚོས་ལེ་ལན་དེད་པའི་དུས་སྟུ། ཤིང་གི་ལྗ་མོ་འོད་འཆང་མས་ལུང་བསྟན་པས། ཁྲིམ་
བདག་གིས་གསེར་གྱི་གཏེར་རྙེད་དེ་ལྷག་པོར་གྱུར། དེའི་ཚེ་ལྷ་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་སྐྱས་པ།

དགའ་བོའི་བསོད་ནམས་མཐུ་ཡིས་ནི།

དགའ་བོ་ཁྲིམ་བདག་གསེར་དང་ལྷན།

རྒྱལ་མ་དགའ་བོ་མཐོ་རིགས་ཉ་རིས་ཉེ་སྐྱེས།

ཟླ་བོ་གཞན་མ་ངན་སོང་ལྷུངས།

ཨ་མ་ཤིན་ཏུ་ངོ་མཚར་ཆེ།

མ་བྱིན་ལེན་སྟོང་སྐྱིན་པ་ཐོང་།

ཞེས་མ་བྱིན་ལེན་སྐངས་ནས་སྐྱིན་པ་གཏོང་བའི་ཁྲིམ་ཉ་ཁྲིམས་ཉེ་བཅས་སོ།།

A thief known as dGa’ bo, along with a thief known as Mangs po, went to steal from the treasure chest of one householder. Their assistants had come to carry away many valuables. dGa’ bo thought, ‘I realize that I am stealing the householder’s precious jewels and material wealth out of avarice’, and he let out a great laugh. Having heard him, the householder did

not do anything at all to him. He drove the others away. When the others blamed the theft on dGa' bo, the tree goddess 'Od 'chang ma, made a prophecy that the householder would discover a treasure of gold and become rich.

In that regard, **Indra (lHa dbang po brgya byin)** said,

'By the power of virtuous merit,

dGa' bo [is] the householder with gold,

The thief dGa' bo was reborn into a superior realm,

The other assistant descended into the lower realms,

Aha! This is amazing.

Reject theft and give generously'.

In this way, by rejecting theft, the law on giving generously was established.

འདོད་ལོག་སྤྱད་པའི་ཁྲིམས་ནི།

The law on sexual misconduct

སྤྱད་འཚོང་མ་དགའ་བྱིན་ཞེས་བྱ་བ་དང་། གསལ་བའི་འོད་ཅེས་བྱ་བ་ལྟོད་པ་ལས། གསལ་བའི་འོད་ན་ཅེ། འདི་ལྟར་རོ་ཚོ་

ཀླུ་ཀླུ་གཤེན་གྱི་སྤྱོད་པ་ཆེ་ལ་ཚོམས་པ་མེད། འདི་འདྲ་བའི་ལས་བྱེད་པ་བཟེན་ནས། སངས་རྒྱལ་གྱི་བྱང་ཏུ་བྱིན་ནས།

ཚངས་སྤོད་གྱི་སྤོམ་པ་སྤངས་ནས་བསྐྱུངས་པས། ལྷའི་བུ་མོ་རིན་ཆེན་འོད་ཅེས་བྱ་བར་སྤྱེས་སོ། སྤྱད་འཚོང་མ་དགའ་བྱིན་

འདོད་པ་ལ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་སྟེ། མཉམ་པོར་དགའ་བ་ལ་རིན་འོང་གི་སྟེར། འདི་ལས་ལྷག་པ་གང་ན་ལོད་སྤྲུམ་ནས། འདོད་ལོག་

སྤྱད་པས། ཡི་དྲགས་གྱི་མངལ་འདམ་སྤྱུག་པའི་གནས་སུ་སྤྱེས་སོ།

དེའི་ཚོ་ལྷའི་བུ་རིན་ཆེན་བཟང་པོས་ཚོགས་སུ་བཅད་དེ་སྤྱེས་པས།

འཁོར་བའི་འདོད་ཆགས་གསལ་འོད་ཀྱིས། [7]

སྤངས་པས་འོད་གསལ་ལྟ་བུ་སྤྱེས།

སྤྱད་པས་དགའ་བྱིན་གྱི་བྱིན་ཀྱི་དམུལ་བར་ལྷུང།

འདི་ཡང་ཡ་མཚན་རོ་མཚར་ཆེ།

འདོད་ལོག་སྤོང་ལ་ཚངས་སྤོད་བསྐྱུངས།

ཞེས། འདོད་ལོག་སྤངས་ནས་ཚངས་སྤོད་སྒོམ་པ་བསྐྱེད་བའི་ཁྲིམས་བཅས་སོ།

There were two prostitutes, known as dGa' byin and gSal ba'i 'od. gSal ba'i 'od said, 'By acting like this I experience great shame. I am not satisfied with this great sin, which will have (karmic) consequences'. Having gone to the Buddha, and taken vows of pure conduct and kept them, she was born as a the daughter of a god, known as Rin chen 'od.

The prostitute dGa' byin had great (sexual) desire. Equally, she was happy with a man's gift of money. She thought, 'What is better than this?' and she committed sexual misconduct. She was reborn in the swamp of vomit that is the womb of a hungry ghost.

Regarding that, lHa'i bu Rin chen bzang po spoke these verses:

'By rejecting worldly (sexual) desire,
gSal 'od was born as a luminous deity ('od gsal).

By practising (sexual desire), dGa' byin descended into hell.

This is very amazing.

To reject sexual misconduct, pure conduct should be practised'.

In this way, by rejecting sexual misconduct, the law on observing pure conduct was established.

རྒྱན་སྐྱེས་བའི་ཁྲིམས་ནི།

The law on lying

རྒྱ་གར་ལ་སྤང་བའི་རྒྱལ་པོ་འཆར་བྱེད་ཅེས་བྱ་བ་ལ། ཁོལ་པོ་བྲམ་ཟེ་རྒྱན་མེད་ཅེས་པ་དང་། རིགས་ངན་རྒྱན་པོ་ཆེ་བྱ་བ་
གཉིས་ཡོད་པ་ལས། དེ་གཉིས་ལ་མ་ཉེ་སྤོང་གི་ལྷ་མཚོག་སྟག་རིས་བྱ་བ། ལྷ་ཡི་སྤུད་ཟ། ལྷ་ཡི་སྤུད་འཕུང་། འགོ་ན་ལམ་
འདྲེན། ལྷོག་ན་མཚུག་སྤུད་པ་ལ་ཁ་མཐོན་པོར་བསྐྱད་ནས། གཙན་གཟན་གྱི་བྱ་ར་བྱེད་པ་ཅིག་ཡོད་པས། རྗེ་བོ་གཉིས་ཀྱི་དེ་
བསད་ནས་བཟོས་པས། དེར་རིགས་ངན་ན་རེ། བྲམ་ཟེ་ལ། ལུ་ཅག་གཉིས་ལ་རྒྱལ་པོས་ཆད་པ་ཡོང་བས། ལྷ་མཚོག་སྟག་
རིས་གཡང་ལ་སྤུང་ནས་ཤི་བྱས་པ་གྲག་ཟེར། བྲམ་ཟེ་ན་རེ། ངས་སྐྱེས་ནས་རྒྱན་བྱེད་མ་ཉེད་ཉེ་སྤོང་ཉེ་བས། ད་རེས་ཡང་མི་
ཤེས་ལས་ཆེ་བྱས་པས། རྒྱན་མ་ཤེས་ན་རྒྱལ་པོའི་ཆད་པས་གསོད་དུ་འོང་བས་ཅིས་ཀྱང་སྐྱེས་ཤིག་ཟེར་ནས། རྒྱན་བྱ་བར་ཆད་
དོ། དེར་བྲམ་ཟེས་རྒྱན་ཤེས་སམ་མི་ཤེས་ལྟས་པས། མི་ཤེས་པར་འདུག་ནས། དང་སྤོང་སྐྱེས་མཉམ་ཡོད་ཅ་ན། དེར་རྒྱལ་པོ་
དང་འཕྲད་ནས། རྒྱལ་པོ་ན་རེ། མ་ཉེ་སྤོང་ལྷ་ཚང་ངམ། ལྷ་མཚོག་སྟག་རིས་འཚོ་འམ་བྱས་པས། བྲམ་ཟེས་རྒྱན་མ་ཤེས་ནས།

ལྷ་མཚོག་སྟག་རིས་ངེད་ཀྱིས་བསད་བྱས་པས། འ་ཡི་ཟེར་ནས། བྲམ་ཟེ་ལ་བྱ་དགའ་ཆེན་པོ་བྱིན། རིགས་ངན་གྱི་ལྷ་བཅད་དོ།

In India there was a fierce king, known as ‘Char byed,⁷ who had two servants: a brahmin called rDzun med and a low-class man named rDzun po che. The two of them had [care of], a buffalo who was leader of a thousand-strong herd, called Khyu mchog sTag ris, who ate the best grass and drank the freshest water, and when he went he led the way, and when he returned he brought up the rear. When sitting on a high ridge, he kept watch for wild animals. The two herders killed and ate [the buffalo]. Then the low-class [servant] said to the brahmin, ‘The king is going to punish the two of us. Let us tell him that Khyu mchog stag ris fell off a cliff and died’. The brahmin said, ‘Since I was born, I have never lied, and I probably do not know how to, even now, and if I cannot lie, the king will punish us with death. But in any event, something must be said.’ He decided that he would lie [but], having tried to see if he could lie or not, and realising that he could not, the brahmin spoke truthfully, like a sage (*drang song*). When they met the king, the king said, ‘Is the herd of a thousand buffaloes complete? Have you looked after Khyu mchog stag ris?’ Since the brahmin could not lie, he said, ‘We killed Khyu mchog stag ris, alas’. The brahmin was given a great reward and the low-class [servant] had his tongue cut.

དེའི་ཚེ་ལྷ་དབང་ལྷུག་ཆེན་པོས་སྐྱུས་པ།

རྩུན་ལས་སློག་ནས་བདེན་པར་སྐྱུས།

བྲམ་ཟེ་དེས་ནི་བྱ་དགའ་ཐོབ།

རིགས་ངན་གྱི་བཅད་ངན་སོང་ལྷུང་།

ཨ་མ་ངོ་མཚར་གིན་དུ་ཆེ།

ཞེས། རྩུན་སྐྱུས་བདེན་པར་སྐྱུ་བའི་ཁྲིམས་བཅས་སོ། [8]

Regarding that, **Shiva (Lha dbang phyug chen po)** said:

By refusing to lie and speaking the truth,
The brahmin received a reward,

⁷ This may be a reference to King Udayana.

ངག་འཇམ་ཀྱུན་གྱི་ཡིད་དང་མཐུན།

བྲམ་ཟེས་ནོར་ཐོབ་ངོ་མཚར་ཆེ།

ཞེས་ཚིག་རྩུབ་སྤངས་ལ། ངག་འཇམ་པའི་ཁྲིམས་བཅས་སོ།

In this regard, Dri za'i rgyal po **Yul 'khor skyong (King of Gandharvas)** said:

Because of his harsh and hurtful speech,

A great householder was separated from his wealth.

Gentle speech is harmonious with everyone's feelings.

It is wonderful that the brahmin gained the wealth.

In this way, to eliminate harsh speech, the law on speaking gently was established.

ངག་འབྲུལ་སློབ་པའི་ཁྲིམས་ནི།

The law on gossip

གོང་ཁྱེར་སེར་སྐུ་ན། མགར་བ་སུ་ཙོར་སློབ་པ་ཞེས་བྱ་བ། ངག་འབྲུལ་ཅི་མིན་སློབ་པ་ཡོད་སྐད་པ་ལ། འབའ་རོ་གྲགས་པ་
སངས་མེད་ཀྱི་གོ་བ་བྱ་བ་དོན་དང་འབྲེལ་བའི་གཏམ་སློབ་པ་ཅིག་ཡོད་པས། མགར་ཚང་དུ་དགོས་ཤིང་ཉི་མ་འོད་ཅེས་བྱ་བས་བཟོ་
འཚོས་པ་ལྟར་བྱེད་པས། མགར་བས་ངག་འབྲུལ་ཅི་མིན་སློབ་པས། འབའ་རོ་ན་རེ། མགར་བ་འདི་དོན་མེད་པའི་བབ་ཙོལ་དེ་
ཙམ་མ་སློ། དགོས་ཤིང་འམས་སྒོག་གྲངས་བྱ་བ་ལྟར་དུ་གཤེགས་འཚོལ་བྱས་པས། དགོས་ཤིང་ངག་འབྲུལ་ཉན་ཉན་ནས།
ཚོས་དོན་ཡོད་ལྟ་ཡོད་ཀྱི་ནས་མ་ཐོས་པས། འམས་འབྲུགས་ནས་འབྲེལ་བས། རྒྱལ་པོའི་ཞལ་ནས་ངའི་མཚོན་གནས་འདིས་ཅི་
ཉེས་བྱས་པས། འབའ་རོས་གོང་གི་ལོ་རྒྱུས་སྐད་དུ་བསྐྱེད་ཀྱི་པས། དེར་རྒྱལ་པོས་འབའ་རོ་གྲགས་པ་སེང་གོ་ལ་བྱ་དགའ་བྱིན།
མགར་བ་སུ་ཙོར་ [9] སློབ་པའི་ལྷེ་བཅས་པས།

In the town of Kapila, it is said, there was a blacksmith called Mu cor who was unrivalled as a gossip. Another, called 'Ba' ro grags pa seng ge, spoke meaningfully. A monk, called Nyima 'od, went to the blacksmith's shop to see about having some work done. The blacksmith engaged in excessively idle chatter. 'Ba' ro said, 'Do not speak like this blacksmith, with his nonsense and mindless prattle. It is unhealthy for a monk. You should go to your residence'.

Having listened at length to the idle chatter, and since he was not listening to any religious matters, the monk became upset and collapsed. The king asked what had harmed his monk. 'Ba' ro related the above story. Then the king gave 'Ba' ro grags pa seng ge a reward and had the chattering tongue of the blacksmith Mu cor cut.

དེའི་ཚེ་ལྷའི་བུ་**བླ་སྒོར་སྐར་མདའ་གདོང་གིས་**ཚིགས་སུ་བཅད་དེ་སྤྲུམ་པ། ངག་འབྲུལ་བ་ནི་སྒྲིན་པ་འདྲ། ལུ་ཚོར་སྤྲུམ་བ་ལྟེ་
དང་བྲུལ། འབའ་རོ་ཡིས་ན་བྱ་དགའ་ཐོབ། ཡེ་མ་རོ་མཚར་ཤིན་ཏུ་ཆེ། ཞེས་ངག་འབྲུལ་སྤངས་ལ་དོན་དང་ལྡན་པའི་ཁྲིམས་
བཅས་སོ།

In this regard, Lha'i bu **drang srong⁹ skar mda' mdong¹⁰** said these words:

- Those who engage in idle chatter are like mad men.
- Mu cor lost his tongue.
- 'Ba' ro was given a reward
- This is amazing.

In this way, to eliminate gossip, the law for engaging in meaningful speech was established.

ལྷ་སྒོར་སྐར་མདའ་གདོང་གིས་

The law on slander

ཡུལ་མ་ག་རྗེའི་རྒྱལ་པོ་གཟུགས་ཅན་སྣང་པོ་དང་། འབའ་རོ་ཡུལ་དཔོན་ཞེས་བྱ་བ། འཕྱོར་པ་དང་ལྡན་པ་ཤིན་ཏུ་མཚའ་བ་
ཅིག་ཡོད་པ་ལས། དེའི་བར་དུ་ལྷ་སྒོར་སྐར་མཁན་ཇི་མེད་ཅེས་བྱ་བས། རྒྱལ་པོའི་དུང་དུ་ཕྱིན་ནས། རྒྱལ་པོ་ལས་ང་བཟང་།
མོར་ཡང་ང་མང་འཁོར་ཡང་ང་མང་། འཁོར་རྒྱལ་པོ་ལ་ལྷོས་ན་ང་དྲག་གོ་ཞེས་བྱ་བའི་ལྷ་སྒོར་སྐར་མཁུལ་བསྐྱེད་ཀྱི་ལོ། འབའ་
རོའི་དུང་དུ་ཕྱིན་ནས། རྒྱལ་པོ་ན་ལེ། འབའ་རོའི་ཡུལ་གྱི་དཔོན་པོ་ང་ཡིན། ངའི་ཁོལ་པོ་ཡིན་ཏེ། ངས་སྤྲུམ་བ་ལ་མི་ཉན་ན་སྤོག་
དང་འབྲེལ་བྱ་བ། མོར་འཕྲོག་ཟེར་བའི་ལྷ་སྒོར་སྐར་མཁུལ་བསྐྱེད་ཀྱི་ལོ། འབའ་རོ་དང་རྒྱལ་པོ་གཉིས་འབྲུག་པ་བྱེད་པར་
ཐུག་པ་ལ། བྲམ་ཟེ་ཚྭ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་བམས་ཅད་སྤུམ་པ་ལ་མཁས་པས་སྤུམ་བྱས་ཏེ། རྒྱལ་པོས་ཡུལ་བདེ་བ་ལ་བཀོད། དེ་

⁹ Rishi, an Indian sage.

¹⁰ Rangung Yeshe's encyclopedia entry suggests a class of demons into which Brahmins turn after death if they eat unclean food.

ནས་རྒྱལ་པོ་དང་འབང་རོ་གཉིས་སོ་སོར་ལོ་རྒྱུས་བྱས་པས། ལྷོ་ཕྱོག་མ་མཁན་གྱི་ཕ་མ་ཡིན་པ་རིག་ནས། ལྷོ་ཕྱོག་
མཁན་གྱི་ལྷོ་བཅད། བྲམ་བེ་ཚམ་ལའི་སྤྱུ་བྱས་པའི་རྩལ་པར། གཉིས་ཀར་གྱིས་གསེར་སྤང་བརྒྱ་བརྒྱ་བྱིན་ནོ།

The king of Ma ga dha, gZugs can snying po,¹¹ and [a man] known as the governor (*yul dpon*) of 'Ba' ro, were wealthy and extremely good friends. Between them came a trouble-maker known as Dri med. He went to the king and said, divisively, '['Ba' ro says that] 'I am superior to the king: I have more wealth and a larger retinue. Compared to the royal retinue, mine is superior'. Then he went to 'Ba' ro and said, divisively, 'The king says that I am the governor of 'Ba' ro; [you are] my servant; if you do not obey my orders I will put you to death and seize your wealth'. 'Ba' ro and the king were on the point of starting a war. Then the brahmin Dzambhala (Jambala), who was skilled in mediating all cases, conciliated between them. The king brought peace to his land. Then the king and 'Ba' ro each related his story. Having realised the divisive nature of the trouble-maker's words, they had his tongue cut. In order to reward the brahmin Dzamla, who had reconciled them, each gave him one hundred gold *srang*.

དེའི་ཚེ་མི་འམ་ཅིའི་རྒྱལ་པོ་ལྷོན་པས་སྤྱུ་བ།

ལྷོ་ཕྱོག་མ་མཁན་འབྱེད་ནམ་སྤྱིན་ནི།

ལྷོ་བཅད་དན་སོང་གནས་སྤུ་ལྷུང་།

བྲམ་བེ་ཚམ་ལའི་སྤུ་གྱི་གྱིས་ཀྱི་ནི།

གསེར་སྤང་ཉིས་བརྒྱའི་བྱ་དགའ་ཐོབ།

ནམ་སྤྱིན་འཕྲལ་འབྱུང་ངོ་མཚར་ཆེ།

ཞེས་ལྷོ་ཕྱོག་སྤངས་ལ་མི་མཚའ་སྤུ་བའི་ཁྲིམས་བཅས་སོ།

In this respect, **Mi'am ci'i rgyal po IJon pa (the Kinnara king)** said:

The result of dividing others through slander,

Is that your tongue will be cut and you will fall into a lower realm.

¹¹ Bimbisara

The brahmin Dzamla, who mediated
Received a reward of two hundred gold *srang*.
This immediate result is wonderful.

In this way, to eliminate slander, the law on friendly and conciliatory speech was established.

བརྒྱུགས་སེམས་བྱས་པའི་ཁྲིམས་ནི།

The law on covetousness

ལྷོ་ཕྱོགས་སི་ཏའི་རྒྱལ་ཁམས་ན། ཕྱི་མ་བདག་འོད་གསལ་ཞེས་བྱ་བ། འོ་ལོ་ལྷ་ལྷུག་པ། རང་གི་འོ་ལོ་ལྷ་ལྷུག་པ།
གཞན་གྱི་འོ་ལོ་ལྷ་ལྷུག་གི་འབྲེལ་པར་བྱ། ཡིད་གྱིས་འཕྲོག་པ། [10] བརྒྱུགས་སེམས་དང་བཅས་པ། ལྷུག་པར་
ཡང་དཀོན་མཆོག་གི་འོ་ལོ་ལྷ་ལྷུག་སེམས་དང་བཅས་པ་ཅིག་ཡོད་པ་ལ། ཡང་ལི་ཙ་བྱི་རྩི་མ་མེད་པར་གྲགས་པ། འོ་ལོ་
ལྷུག་པར་དང་བྲལ་བ་ཅིག་ཡོད་པས། ཕྱི་མ་བདག་འོད་གསལ་ལ་སྦྱས་པ། རྩོད་ལ་ཅི་ཙམ་པའི་འོ་ལོ་ལྷ་ལྷུག་གི་
འོ་ལོ་ལྷུག་སེམས་ཀྱི་བརྒྱུགས་སེམས་བྱེད་དམ་དེ་མཉམ་མི་ཤེས་པ། ལྷུག་པར་དཀོན་མཆོག་གི་འོ་ལོ་ལྷ་ལྷུག་སེམས་དང་།
འཇིག་རྟེན་འདིར་ཡང་བཀའ་མི་ཤེས། ཕྱི་མ་ཡང་རྩོད་པར་བྱེད་པའི་འོ་ལོ་ལྷ་ལྷུག་པོ་ལ་ཡོང་བ་ཡིན་པ་དང་།
ལྷུག་པོ་ལ་འོ་ལོ་ལྷ་ལྷུག་སེམས་ཆོག་མོད་བྱས་པས། ལྷ་ལྷུག་དེ་ལས་ཀྱང་མི་ལྷོགས་ལ་འོ་ལོ་ལྷ་ལྷུག་མེད་པས་ཅི་བྱེད། ལྷུག་པོ་ལ་འོ་
ལྷུག་པོ་ལྷོད་པས་སྦྱར་གྱི་རྒྱུན་འོ་ལོ་ལྷ་ལྷུག་པ་ཡིན། འོ་ལོ་ལྷུག་ཅི་ཡོད། དཀོན་མཆོག་གི་འོ་ལོ་ལྷ་ལྷུག་པ་ཅི་ཡང་མི་
ཡོད། དེ་སྐད་ཟེར་ཞིང་ཞེ་འདོད་བརྒྱུགས་སེམས་བྱེད་པ་ཞིག་ཡོད་པ་ལས། དེར་གློ་བུར་བྱེད་གསལ་གྱི་འོ་ལོ་ལྷུག་ཅད་མིས་
ཕྱོགས། ཁོ་རང་གི་སྤྱིང་གཞོན་སྤྱིན་བུ་ལ་ཀས་དངོས་སུ་བཏོན་ནས་ཤི་སྐད། ཆེ་ཕྱི་མ་ཡང་ཡི་དུགས་སུ་སྦྱེས་སྐད་དོ། ལི་ཙ་
བྱི་ལ་རྒྱལ་ཁམས་ཀྱི་མིས་བསྟེན་བཀའ་མང་དུ་བྱས་ནས། འོ་ལོ་ལྷུག་སེམས་ལོངས་སྤོད་མང་དུ་བྱུང་ངོ།

In the southern kingdom of Si ta, there was a householder called 'Od gsal. He was extremely rich and loved his wealth excessively. He was infatuated with the idea of obtaining profit and property from other people's wealth. Being exceptionally avaricious, he even coveted the wealth of the Three Jewels. There was a nobleman, Li tsa byi, who was known for his purity and who had no desire for wealth. He said to the householder 'Od gsal, 'You are already so wealthy, does your avarice make you covet the wealth of other people? That is

not good. To covet the most precious treasure, brings misfortune in this world. Later, when people go to the lower realms, those who are attached to wealth will become poor people. So being wealthy is adequate, indeed.’ In response, being a truly avaricious person, [’Od gsal] said: ‘For a hungry person, since he has no wealthy companions, what can he do? Since a rich person has wealthy companions, he needs sources of wealth repeatedly. What is sufficient wealth? As for the wealth of the Three Jewels, it is not at all inappropriate’. Suddenly, people seized all of ’Od gsal’s wealth. It is said that the demon (yakṣa) Bi na ya ka actually plucked out his heart, and he died. In the next life, it is said, he was born as a hungry ghost. The people of that kingdom had great respect for Li tsa byi and he received a great deal of material wealth’.

སའི་ལྷ་མོ་བསྐྱེད་མས་སྐྱས་པ།

ཚོག་ཤེས་མེད་པའི་ནོར་འདོད་ནི།

འདིར་སྐྱུག་ཕྱི་མ་ངན་སོང་ལྷུང་།

ཆགས་ཞེན་མེད་པའི་ཡི་ཙ་བྱི།

བདེ་ལ་ཕྱུག་པ་ངོ་མཚར་ཆེ།

ཞེས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། བརྒྱབ་སེམས་སྤངས་ནས་ཆགས་པ་སྦྱང་བའི་ཁྲིམས་བཙས་སོ།

Sa’i lha mo bstan ma said:

Those who have an insatiable desire for wealth

Suffer now and later fall into the lower realms.

Li tsa byi, who was without desire,

Was rich in happiness. How very wonderful.

On this basis, by eliminate avarice, the law on reducing attachment was established.

གཞོན་སེམས་བྱེད་པའི་ཁྲིམས་ནི།

The law on malevolence

སིངྏ་ལའི་རྒྱལ་ཁམས་ན། བྱད་སྐྱབ་བ་བཟང་པོ་ཞེས་བྱ་བ། བམས་ཅད་བརྒྱུང་ཅིང་འབྲེན་འཕྲོག་བྱེད་པ་དང་། རྒྱལ་པོ་གསེར་

གཟུང་ཞེས་བྱ་བ། བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་དང་ལྡན་པ། ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱབས་བྱེད་པ་ཅིག་ཡོད་པ་ལ། ལྷ་བ་བཟང་པོ་ནི་ཀུན་གྱི་
མཐོང་སར་གཤེན་རྗེ་ཚོས་རྒྱལ་གྱིས་མངོན་གསུམ་སྟེ་སྲུང་འཁྲིད་ནས་དཔྱལ་བར་སྐྱེས་སྐད། རྒྱལ་པོ་གསེར་ [11]

གཟུང་ནི་མངོན་སྲུང་དུ་ལྷ་རྩ་སྐྱེན་བྱངས་སོ་སྐད།

In the kingdom of Singa la, a strong man, Zla ba bzung po, was beating and robbing everyone. The king, gSer gzung, had an enlightened mind and protected everyone. In the sight of everyone, Zla ba bzung po was led away by the Lord of Death, and reborn in a hell realm, so it is said. The king, gSer gzung, was invited to [the realm of] the gods, so it is said.

དེ་ལ་རྣམ་ཐོས་སྲས་གྱིས་སྐྱས་པ།

ཀུན་ལ་གཞོད་ཅིང་གཞོད་སེམས་ལྡན་པ་ཡིས།

གྲད་ནི་མངོན་སྲུང་གཤེན་རྗེས་ཁྲིད།

བྱང་སེམས་ལྡན་པའི་གསེར་གཟུང་ནི།

ལྷ་ཡི་གནས་བྱངས་ངོ་མཚར་ཆེ།

ཞེས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། གཞོད་སེམས་སྐྱངས་ལ་བྱང་སེམས་དང་ལྡན་པའི་ཁྲིམས་བཅས་སོ།

In that regard, rNam thos sras¹² said:

The strong man with a malevolent mind, who harmed everyone,
Was actually led away by the Lord of Death.
gSer gzung, with the enlightened mind,
Was invited to the realm of the gods. How amazing.

On that basis, to eliminate malevolence, the law on having an enlightened mind was established.

¹² Vaiśravaṇa, god of wealth.

ལོག་རྟོག་ལྟོག་བྱས་པའི་ཁྲིམས་ནི།

The law on wrong views

ལྷན་ལྷན་གྱི་སྟོན་པ་འོད་སྲུང་ཚོགས་བྱེད། ཅེས་བྱ་བ་ན་རེ། རྟག་ཆད་གཉིས་ལ་འཆད་པ་སྲིག་པ་ཆེ། ཚོ་སྲ་ཕྱི་མེད་པས་དགོ་སྲིག་མེད། ལས་ལ་རྒྱ་འབྲས་མེད་ཅིང་དཀོན་མཆོག་གསུམ་རྒྱུན་ཡིན་ཟེར་ནས། རང་ཡང་དེ་ལྟར་བྱེད་ཅིང་། གཞན་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་སྟོན་པ་ཅིག་ཡོད་པ་ལ། དགོས་པ་མེད་པའི་ཞེས་བྱ་བ། ཚོ་སྲ་ཕྱི་མེད་རྒྱ་འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་ནས། དཀོན་ཅོག་གསུམ་ལ་དད་པ་དང་གུས་པ་ཅིག་ཡོད་པ་ལས། ལོང་གི་རྣམ་སྤྲིན་གྱིས་འོད་སྲུང་ཚོགས་བྱེད་ནི་མནར་མེད་པའི་ཁྲིམས་ཅན་དུ་ལྷན་བཟུང་སྟེ། དགོས་པ་མེད་པའི་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ལུབ་ཕྱོགས་བདེ་བ་ཅན་གྱི་ཞིང་ཁམས་སུ་སྐྱེས་སོ།

'Od srung rdzogs byed, a heretical teacher, said this: 'To explain eternalism and nihilism is a great sin. Without past and future lives, there is no virtue and vice. There is no karmic cause and effect and it is wrong to speak of the Three Jewels'. He acted like that himself and taught it to others. A monk, known as Seng ge, believed in the cause and effect of past and future lives, and had respect and devotion to the Three Jewels. The result of this was that 'Od srung rdzogs byed was reborn as a hell being in the *mnar med* infernal realms, while the monk Seng ge was reborn in the blissful western realm.¹³

བྱང་རྒྱལ་ཁམས་དཔའ་དོན་རྗེ་སྟོང་པོས། ཚོགས་སུ་བཅད་དེ་འདི་སྐད་ཅེས་སྐྱས་སོ།

རྒྱ་འབྲས་ལྷན་པའི་འོད་སྲུང་སྟེ།

མནར་གསུམ་མནར་མེད་གནས་སུ་ལྷན་པ།

ལོག་པར་ལྟོག་བྱས་པའི་རྗེ།

སེང་གེ་ཡང་དག་དོན་དང་ལྷན་པ།

ལུབ་ཕྱོགས་བདེ་བ་ཅན་དུ་སྐྱེས།

ཡ་མཚན་ཆེ་ལ་འོ་མཚན་ཆེ།

¹³ *Mnar med* is known as the *Amici* hell in Sanskrit and the blissful western realm is *Sukhāvātī*.

ཞེས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ལོག་ལྷ་སྤངས་ལ་ཡང་དག་པར་བལྟ་བ་ལྡན་པའི་ཁྲིམས་བཅས་སོ།

The bodhisattva rDo rje snying po said this verse:

'Od srungs, with the magical powers,
Actually descended into one of the infernal realms.
His wrong views are pitiable.
Seng ge, with his correct views,
Was reborn in the blissful western realm.
This is amazing.

On this basis, to eliminate wrong views, the law on holding correct views was established.

དེས་ན་ཚོས་ཁྲིམས་དང་རྒྱལ་ཁྲིམས་གཉིས་མིང་འདོགས་དང་སྲོང་བྱེད་སློ་ནས་འགལ་ཉུང་། སྤང་བྱའི་སློ་ནས་མི་འགལ་བས་
རྒྱལ་ཁྲིམས་ནམ་དག་ཅིག་ཚོས་ཁྲིམས་ཁོ་ནར་འདུག་གོ། །ཎོ།

Even though the **religious** and **royal laws** are contrary (different) in terms of their names and methods of abandoning [non-virtue], because they are not contrary in terms of what ought to be abandoned, the proper royal laws are just like the religious laws.

གཉིས་པ་

Second

རྒྱལ་ཁྲིམས་བཅས་མ་བཅས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་དང་ཉེས་དམིགས་བཤད་པ་ནི།

An explanation of the **good** and **bad effects** (*phan yon dang nyes dmigs*) of applying or not applying **royal** law

ཡིད་འཕྲོག་མའི་གཏམ་རྒྱུད་ལས། བྱང་ཕྱོགས་ལྷ་ལྷན་སྐྱིད་ཅིང་རྒྱལ་པ་དེ་རྒྱལ་པོས་རྒྱལ་སྲིད་ཚེས་བཞིན་སྤྱད་པ་དང་།

འབངས་འཁོར་གཡོག་རྣམས་ཀྱིས་ [12] རྒྱལ་པོའི་བཀའ་ལ་ཉན་པས་ཡིན། ལྷོ་ཕྱོགས་ལྷ་ལྷན་སྤྱུག་ཅིང་འཕོངས་པ་དེ།

རྒྱལ་པོས་རྒྱལ་ཁྲིམས་ཚེས་བཞིན་མ་སྤྱད་པ་དང་། འབངས་འཁོར་གཡོག་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱལ་པོའི་བཀའ་ལ་མ་ཉན་པས། སྤྱུག་

ཅིང་འཕོངས་པ་ཡིན་ཞེས་པ་དང་།

In the Yig 'phrog ma'i gdam rgyud,¹⁴ it is said:

In the north, at the time of the *skyid cing rgyag pa*, one of the five-fold areas [characterized by happiness], the king enacted his government in accordance with the dharma (*chos bzhin*), and the people and servants obeyed his orders. In the south, at the time of the *sdug cing 'phongs pa*, another of the five-fold areas [characterized by unhappiness], the king did not enact the laws in accordance with the dharma, the people and servants did not obey his orders, and there was unhappiness and misfortune.

བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་མདོ་ལས་ཀྱང་། ཉེས་ལ་ཉེས་པ་མ་བཅད་ན། དེའི་ཉེས་པ་ཡུལ་གྱི་རྒྱལ་པོ་ལ་སྤྲིན་པར་འགྱུར་ཞེས་པ་

དང་། མཁས་པ་གཞན་གྱི་རྩུས་ལ་གཞོན་པའི་མི་དེ་ལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བདུན་འདེད་མ་བྱས་ན། ཕྱིས་ངན་བྱེད་སྤྱིང་ཁམས་བསྐྱེད་ཅེས་

བྱ་བ་གསུངས་གདའ་བས།

In a sutra of the Buddha, it is said:

If a bad person is not stopped, he will become the king of the land. And, as for the actions of wise people towards others, if a person's harm is not subject to a legal process (*khirms kyi brda 'ded*), later an evil-doing disposition will develop.

¹⁴ The tale (*gtam rgyud*) of a female yakṣiṇī (*'phrog ma*).

འཇིགས་བདག་དང་བར་མི་བྱེད་པ་དག་གིས། དབྱེ་བ་གཙོ་བོར་འདོན་པ་མཉམ་ཉིད་ཁོང་ཡོན་གྱི་ཞལ་ཆེ། གཡོ་སྐྱུ་གཙོ་བོར་
འདོན་པ་ཞལ་ཆེ་སྐྱུ་ག་བྱུ་མ། ཉེས་པ་སྤང་ཞིང་དང་པོ་གཙོ་བོར་འདོན་པ་ཞལ་ཆེ་ཡིད་ཀྱི་རི་མོ། འགྲིག་པ་གཙོ་བོར་འདོན་པ་
མཛངས་པ་འབྲུལ་གྱི་ཞལ་ཆེའི་སྒོ་ནས་འཇིགས་དང་ཁ་མཚུ་བཅད་པས་བསོད་ནམས་ཆེན་པོ་ཐོབ།

Judges and mediators and their activities:

The principle (*gtso bor 'don pa*) of distinguishing (*dbye ba*), is the rule (*zhal lce*) concerning impartiality and gifts;

The principle of deceit (*g.yo sgu*), is the rule of the ink-pots;

The principle of truth and rejecting what is wrong, is the rule which creates a mental picture;

The principle of suitability, is the rule of wisdom;

If they act according to these principles, decided cases and arguments (*khrim dang kha mchu*) will be very meritorious.

སྔོན་གྱི་སྐྱོ་བོ་རྣམས་ཀྱིས། སུ་རུ་བསམ་གཏམ་སྒྲོམ་པ་དང་། མདའ་རུ་མི་མཛའ་སྐྱུ་པ་གཉིས་ལྷན་མེད་དུ་གསུང་གདའ།

Former leaders (those who set examples), have said that to practise meditation in the upper parts and to reconcile enemies in the lower parts, these are no different.

ཡབ་ལྷ་འི་བཟང་ན་རེ། དང་པོ་གཙོ་བོར་འདོན་པ་ཞལ་ལྷེ་ཡིད་ཀྱི་རི་མོ། འགྲིག་པ་གཙོ་བོར་འདོན་པ་མཛངས་པ་འབྲུལ་གྱི་
ཞལ་བཅེད་ལྷེ། འབྲེད་པ་གཙོ་བོར་འདོན་པ་མཉམ་ཉིད་ཁོང་ཡོན་གྱི་ཞལ་ལྷེ། གཡོ་སྐྱུ་གཙོ་བོར་འདོན་པ་ཞལ་ཆེ་སྐྱུ་ག་བྱུ་
མ། འདི་བཞིན་ཐམས་ཅད་འདུས་ཟེར་རོ།

According to Yab lha dri bzang¹⁵ it is said that:

The main principle of truth, being the rule which creates a mental picture,

The main principle of suitability, being the rule of manifesting wisdom,

The main principle of distinguishing, being the rule concerning impartiality and gifts,

¹⁵ Literally, the male deity of good odour.

The main principle of deceit, being the rule of the ink-pot.

This summarizes the four.